

"האם החייל 'עובד' עלי?"

הראיון טלוויזיה של רפי רשף ערוץ 10 עם ד"ר חן נרדי, קב"ן ומפקד בסיס טירונים לשעבר על על השתמטויות של חיילים

האבחנה השגויה

האם החייל עובד עלי? כאשר השאלה הזו מרחפת מעל ראשו של כל חייל, התוצאה היא שמתקבלות שתי תשובות: יש מתחזים גמורים ויש אמיתיים גמורים. האמת היא שרובם של החיילים הפונים לקב"ן אינם לא מתחזים ולא האבחנה הזו מזמינה בילוש במקום הקשבה אמיתית, רדיפה במקום תמיכה.

השקפתי המקצועית היא שכל חייל המבקש להשתחרר מהצבא עושה זאת בשל מצוקה. יש חיילים של יודעים את השפה המתאימה ולכן עושים מעשים קיצוניים המחשישים אותם

חתול ועכבר

הצבא מגלה לפעמים אטימות לסבל של חיילים ומתייחס אליהם כאל מי שבא להערים על המערכת. מתחיל קרב של חתול ועכבר.

הכעס הציבורי

הכעס הציבורי על "המשתמטים" – מושג שאני שמ אותו במרכאות מפני שלא כולם מתאימים לצבא. לא כולם מתאימים.

יוצר לחץ נפשי קשה על חיילים שאינם מתאימים לצבא: א. הם ממשיכים למרות שהדבר מזיק למצבם הנפשי, הם נכנסים למאבק עם הצבא ומצוקתם מקבלת אופי של משימ קיצוניים.

אנשי מקצוע נסחפים

ההיסחפות של המערכת המקצועית לקטע של "לתפוס את הרעים הללו שמשתמטים" הופכת גם את אנשי המקצוע לבלשים. אין לכך ולא כלום עם תמיכה בחיילים.

החיילים מרגישים בניכור הזה ומגיבים בשתי צורות:

- א. מוותרים מראש ונושאים את סבלם.
- ב. נלחמים
- ג. לפתח דיאלוג אסרטיבי, המערכת צריכה ללמד את החייל כיצד להתמודד עם שרירות לב וחוסר רגישות של מפקדים.

ראו ספרם של ד"ר רבקה נרדי וד"ר חן נרדי, "להיות דולפין –
התמודדות עם תוקפנות וחולשה". פרק 11 – על סרדינים כרישים
ודולפינים בצבא". הוצאת מודן 2006.